

Stalltipset

www.delaval.com

2 • 2020

Tema Automatisering i stallet

Fördelarna med att automatisera ditt stall med **DeLaval VMS™ V300**, **DeLaval OptiDuo™** och gödselroboten **DeLaval RS450S**
Sidan 4-5

Friska kalvar med hög tillväxt med **kalvamma** och **hygienbox** från DeLaval
Sidan 16-17

Nynäs säteri mjölkar med **10 stycken VMS V300**
Sidan 8-9

På gården Rosan har de **DeLaval VMS™ V310** med **RePro™**, funktionen som hittar brunster, kastningar och cystor dygnet runt! Sidorna 10-11

 DeLaval

2020 blev ett år utan Elmia Lantbruk. Men innovationer att uppmärksamma fanns ändå. Hoppas att ni såg Elmias intressanta prisutdelning som visades live den 22 oktober. DeLaval vann pris för mjölkkningsorganet Evanza™ som ni kan läsa mer om på sidan 16.

Den här hösten har vi också automation i fokus. DeLaval har tre robotar som gör underverk i stallet och de kompletterar varandra på ett bra sätt. Läs mer om det på sidan 4-5 där bröderna Thuresson berättar om hur det fungerar hos dem.

På gården Rosan har familjen Johansson automatiserat brunstpassningen med hjälp av DeLaval VMS™ V310 och den inbyggda funktionen RePro som mäter progesteron. Det kan du läsa om på sidorna 10-11.

Det är 32 späckade sidor läsning du har framför dig.

Hälsningar,
Eva Mårtensson
Redaktör

Stalltipset 2 • 2020

Stalltipset ges ut av DeLaval Sales AB, BOX 21, 147 21 Tumba

Ansvarig utgivare: Eva Mårtensson

Redaktionskommitté: Hans Andersson, Susanna Berg, Mats Ingemansson, Eva Mårtensson, Michael Sandström, Helena Håkansson, Amanda Perälä

Bild på framsida: Krister Johansson och DeLaval RePro™ enheten i DeLaval VMS V310 på gården Rosan

Denna tidning är tryckt på miljövänligt papper.

En av kalvarna från Hamra gård kanske hamnar hos just dig!

Suspensen kvarstår!

Dragningen av de två gårdar som vinner var sin kalv från Hamra gård är nära nu. Alla som anmälde sig till #teambblue innan 31/10 har chansen!

DATUM FÖR
UTLOTTNINGEN
11
november

Statusrapport #teambblue

Tack, alla som anmält sig till produktionstävlingarna #teambblue 2020. Imponerande resultat! Listan ni ser här kan dock komma att ändras eftersom tryckstopp var den 22 oktober och anmälningar till 10-i-topp listan godkänns ända fram till 31/10. **Slutgiltigt resultat redovisa på hemsidan den 2/11.**

OBS! Även om 10-i-topp listan för 2020 är satt när ni läser detta så är alla fortsatt välkomna att skicka in sina resultat. **Diplom och årets gåva delas ut hela året!** Skicka utdrag från DelPro till eva.martensson@deval.com.

Bilder ur arkivet, Stalltipset har varit på besök på många gårdar och här är bilder på några av året 10-i-toppare:

Peter och Lars Hilding

Joakim och Carina Boij

Roland och Berit Lugn

Ewa och Gösta Holmberg

10-i-topp – #teambblue 2020

Bästa produktion i kg per dygn i snitt över 30 dagar, 2020

Kategori: VMS Classic (minimum 2000 krävs)

1 - Lars och Peter Hilding, Hildings LBR, Värnamo	3 204
2 - Linnea Larsson, Persöfjärdens Lantbruk, Luleå	3 040
3 - Anders och Jonas Svensson, Bjäragården, Båstad	3 011
4 - Joakim och Carina Boij, Reftele Prästgård, Reftele	2 870
5 - Ulf Hannu, Hannus lantbruk, Övertorneå	2 843
6 - Christel Axelsson, Axelssons Lbr, Bockara	2 833
7 - Bert Persson, Stora Mu AB, Överkalix	2 820
8 - Bernt-Arne Rydgård, Skiverstad, Eksjö	2 790
9 - Patrik Forsberg, Södra Kulhult, Vaggeryd	2 702
10 - Thomas Nilsson, Kulbäckslidens Lbr, Vindeln	2 683

Kategori: VMS V300 (minimum 2500 krävs)

1 - Roland och Berit Lugn, Ängsbo, Götene	3 451
2 - Linda Thulin, Hamra gård, Tumba	3 151
3 - Gösta och Ewa Holmberg, Herrgårdsfäboda, Robertsfors	3 040
4 - Anders Widinghoff, Nygården, Hjo	2 769
5 - Daniel Johansson och Frida Torgander, DAHA Gummarp, Löberöd	2 625
6 - Göran Larsson, Rofinds Gård, Burgsvik	2 582

Bästa produktion i kg per ko i snitt över 30 dagar 2020

Alla gårdar med DelPro Farm Manager (minimum 35 kg/ko i besättningen krävs)

1 - Per Nilsson, Fjärlöv, Vinslöv (Fiskbensstall)	44,30
2 - Hans och Cecilia Evenholm, Långholmen, Bodafors (VMS V300)	40,90
2 - Per Larsson, Öxnamossa gård, Grimeton (Tandemstall)	40,90
4 - Gunnar Forsberg, Per-Olofsgården, Götene (VMS V300)	40,60
5 - Kjell-Åke Bengtsson, Bengtsgård, Varberg (Fiskbensstall)	40,30
6 - Boyne och Anne-Marie Johansson, Gagneberg, Habo (VMS Classic)	40,02
7 - Familjen Norman, Ekeby Stenstugård, Visby (VMS Classic)	39,96
7 - Patrik Johansson, Rinkabäck, Hjo (VMS Classic)	39,96
9 - Joakim Borgs, Borgs Lantbruk, Gustafs (VMS Classic)	39,20
10 - Daniel Hejdström, Näsungs LBR, Dalhem (VMS Classic)	38,75

"Bara fördelar med ett automatiserat stall!"

Daniel och Staffan Thuresson arbetar i ett luftigt stall och har tre olika sorters robotar från DeLaval till sin hjälp. (Till vänster Fredrik Pettersson från DeLaval)

– Vi har valt att robotisera så mycket av det tunga arbetet som vi kan så att vi kan lägga tid på djuren och arbeta med deras hälsa och välmående istället, säger Staffan och Daniel Thuresson.

Automatisering steg ett - gödselrobot

– Den första roboten som kom in i stallet var faktiskt gödselroboten **DeLaval RS450**. 2016 fick vi ett erbjudande att få prova den en tid utan kostnad. Vi provade och ville inte lämna tillbaka den. Vi märkte snabbt att både klövhälsan och juverhälsan blev mycket bättre. Liggbåsen höll sig också mycket renare och vi behövde inte lägga tid på att skrapa, berättar Staffan.

Automatisering steg två - VMS V300

Familjen hade funderingar på att bygga om för robotmjölkning i flera år innan det blev verklighet. 2018 tog de beslutet och när det väl var bestämt gick det ganska fort. Fredrik Pettersson från DeLaval var involverad i projektet och tog fram ritningar. I september 2019 mjölkades korna in i två **DeLaval VMS™ V300**.

Korna har mer personlighet i robotstall

– Första veckan var riktigt jobbig, minns Staffan, korna hade ju mjölkats i grupp så länge, de var så vana att göra allt samtidigt och det går ju inte i ett robotstall. Det tog några månader innan de helt släppte sitt grupp beteende. Nu är det helt annorlunda. Djurens personligheter kommer fram mycket mer i ett robotstall. Det är mycket

Automatisera ditt stall

lugnare i stallet och korna är mer sällskapliga och nyfikna.

– Arbetsituationen blir också helt annorlunda i ett robotstall. Jag upplever det som att vi kan fokusera på de arbetsuppgifter som känns viktiga; djurhälsan och driftsledningen. Vi har fått en högre produktion per djur sedan vi bytte system och vi har fortfarande ca 20% ledig kapacitet i robotarna så det finns utrymme att utöka, berättar Daniel.

Automatisering steg tre - OptiDuo till foderbordet

– I februari 2020 fick vi leverans av vår tredje robot, **DeLaval OptiDuo™** som flyttar fram och luftar fodret. Vi såg direkt att kotrafiken blev bättre och korna äter mer. De märker när något händer på foderbordet och det lockar dem till sig, säger Staffan.

– De tre robotarna kompletterar varandra på ett bra sätt och skapar ett bra flöde i stallet. Vi har bara sett fördelar sedan vi automatiserade vårt stall", avslutar Daniel och Staffan.

Nyfikna, lugna kor stod på rad och tittade på när vi pratade om gödselroboten som ger rena gångar och liggbås.

Gödselroboten bidrar till bättre klöv- och juverhälsa och ger renare liggbås.

DeLaval OptiDuo™ är det senaste robottillskottet i stallet. Den bidrar både till bättre foderintag och bättre kotrafik.

Fakta om

THURESSONS GÅRD
Åby, Öland

Ägare: Ulf och Bo Thuresson
Anställda: Daniel och Staffan Thuresson
Antal djur: ca 120 mjölkande
Avkastning: 11 000 kg ECM
Typ av kotrafik: Styrd
VMS V300 installerad: 2019

DeLaval
distriktssäljare
i området

Fredrik Pettersson
Telefon: 070-651 9048
E-post: fredrik.pettersson@delaval.com

Rådgivningen hjälper familjen Jakobsson att nå nya mål

Fakta om

JAKOBSSONS SKOG OCH LANTBRUK AB

Ägare: Bengt och Birgitta Jakobsson och sönerna Alexander och Adam
Antal djur: ca 160 helårskor
Typ av kotrafik: Styrd
VMS Classic installerad: 2011

DeLaval DelPro™
Besluten börjar här.

– Vi stod och stampade med mjölkproduktionen och kom inte upp till de nivåer vi ville. Rådgivaren Helene Westman från DeLaval har hjälpt oss att komma vidare, berättar Bengt Jakobsson.

Rödje gård ligger vackert på höjden vid det småländska höglandet straxt utanför Tranås. Gården, som är ekologisk sedan 1996, drivs som familjeföretag med Bengt Jakobsson och hans två söner Alexander och Adam Jakobsson som är den sjätte generation lantbrukare på gården. Bengts fru, Birgitta, är även med och har hand om administrativa arbetet.

– Vi har haft DeLavals rådgivare, Helene Westman, hos oss sedan i januari. Innan dess kände vi oss inte riktigt nöjda, vi stod och stampade med mjölkproduktionen och nådde inte de resultat vi ville ha. Det började med att vi fick kontakt med en duktig foderrådgivare, Margareta Dahlberg, förra året och det var Margareta som rekommenderade oss att kontakta Helene Westman på DeLaval, säger Bengt.

2011 byggde familjen Jakobsson nytt stall för mjölkorna och ungdjuren med plats för 2 VMS Classic i ett MilkFirst-system. Korna utfodras två gånger om dagen med gräs på foderbordet och fodret puttas fram ca 3-4 gånger/dag och i VMS/Kraftfoderstationer ges kraftfoder.

– Helene Westman har verkligen hjälpt oss med inställningar och optimering i VMS och DelPro. Jag är intresserad av kunna följa upp djuren och har fått hjälp

med att bygga en gårdsegen rapport där jag får fram de uppgifter som jag vill ha, säger Adam.

– Vi har ökat med ca 4-5 kg mjölk/ko och dag och ofullständiga har gått ner från 10% till 4%. Juverhälsan hos våra kor är väldigt bra och vi har bara ett fåtal mastiter per år. En annan sak som också har förbättras är att vi har kortare mjölkningstider nu. Helene är bara ett samtal bort mellan hennes besök och det är enkelt att bara slå en signal, fortsätter Bengt.

– Det har varit ett lyft att få bra rådgivning, förutom Helene och Margareta, har vi fått avelsrådgivning från Semex, vilket bland annat har resulterat i ett bättre djurflöde på antalet kalvningar per månad, avslutar Bengt.

DeLaval OnFarm

Få ut mesta möjliga ur ditt system och höj dina DelPro™ kunskaper vid gårdsbesök av din rådgivare.

Vill du veta mer?

Ring Helene Westman
Telefon: 0702-102 966
E-post: helene.westman@delaval.com

Online-rådgivning, bättre resultat utan gårdsbesök

– DeLavals Online-rådgivare har gått igenom och justerat många detaljer som har gjort mycket positivt för min mjölkproduktion, säger Christer Johansson på Södergård i Össlöv utanför Ljungby när Stalltipset besökte honom en solig höstdag.

Christer driver Södergård i Össlöv där oturen var framme och en brand förstörde det gamla stallet för några år sedan. Christer bestämde sig för att satsa på nytt och lät bygga ett helt nytt stall med en VMS Classic. Stallet blev klart under våren 2018 och rymmer ca 170 djur.

– Jag har just nu 68 mjölkande kor till VMS i styrd trafik (FeedFirst) och Optimat fodersystem med fodervagn som går 16 gånger/dygn till mjölkorna och 4 gånger till ungdjuren” berättar Christer.

När Christer hade varit igång med robotmjölkningen i ca sex månader fick han, vid samtal med säljarna Håkan Åberg och Emil Rubin, rekommendationen att ta kontakt med DeLaval Online-rådgivning.

– Jag ville komma vidare med min mjölkproduktion i VMS och samtidigt också få hjälp med data/inställningar i DelPro och det är ju precis vad Onlinerådgivningen erbjuder. Upplägget med Online-rådgivning passar mig väldigt bra, det är skönt att veta att någon har koll på min produktion och dessutom är det tidsbesparande i och med att det inte är gårdsbesök, berättar Christer.

– Rådgivningen har varit mycket positiv för mig, det är många detaljer som har slipats på, till exempel låg medeltiden per

mjölkning tidigare på 9 minuter per ko och efter justeringar av avtagningsnivån och utfodringshastighet i VMS gick medeltiden ner till 7,5 minut per ko. Det frigjorde hela fyra timmar i roboten per dygn och gör att det verkligen finns tid att mjölka de högmjölkanter fler gånger per dygn. Det är väldigt värdefullt att tillsammans med rådgivaren titta i DelPro via LogMeln. Dels går vi gemensamt igenom besätningen och dels lär jag mig hela tiden nya saker i DelPro, fortsätter Christer.

– DeLavals Online-rådgivare, Åsa Carlgren, går regelbundet igenom och justerar kornas mjölkningstillstånd. Nyligen lade Åsa även upp foderkurvor i DelPro som ser till att korna får rätt mängd foder beroende på var i laktationen de är och det har fungerat väldigt bra. Nu har jag i snitt 2,4 besök till VMS och ligger på 35-36 liter mjölk per ko. Korna mjölkar bra nu men klart man alltid vill vidare, avslutar Christer.

Fakta om

SÖDERGÅRD
Össlöv, Småland

Ägare: Christer Johansson
Antal djur: ca 68 mjölkande totalt 170 djur
Avkastning: 10 700 kg ECM
Typ av kotrafik: FeedFirst
VMS Classic installerad: 2018

DeLaval OnLine

Få hjälp med att övervaka ditt system och att ändra inställningar på system- och djurnivå som justeras efter din besättnings förutsättningar för bästa optimering.

Vill du veta mer?

Ring Åsa Carlgren
Telefon: 076-633 5318
E-post: asa.carlgren@delaval.com

Från vänster ser ni Henrik, Anders och Karl Gustafsson. Längst till höger står servicetekniker Markus Linderoth från DeLaval. I bakgrunden syns den nya läktaren där besökare kommer att kunna se ut över stallet.

Fakta om

Nynäs säteri
Kumla, Närke

Ägare: Karl och Henrik Gustafsson
Antal djur: 500 mjölkande samt rekrytering i ekologisk produktion
Produktion: 10 600 kg ECM
Areal: 1900 ha åker i bolagen
Investering:
10 DeLaval VMS™ V300

”DeLaval levde upp till våra högt ställda förväntningar!”

Att byta ut 10 gamla robotar mot 10 nya DeLaval VMS V300 i ett befintligt stall där 500 kor måste mjölkas samtidigt är ett projekt som är fullt möjligt att genomföra men som kräver förberedelser. I maj 2109 hände det på Nynäs säteri utanför Örebro. Många har velat komma på besök men de har varit lite restriktiva med det. De ville helt enkelt satsa 100% på att få ordning på verksamheten utan distraktioner. Nu har de kommit dit, de är mycket nöjda med förändringarna på gården och nu är de redo för besök så fort pandemin tillåter det.

Familjen Gustafsson köpte Nynäs säteri för fem år sedan och under den tiden har sönerna Karl och Henrik tagit över ägandet. Då fanns där redan 10 mjölkboxar som servades av två robotar sedan ett antal år tillbaka. När de i sin tur drivit gården några år kände de att situationen inte höll längre. De hade jobbat upp mjölkproduktionen med ca 1500 kg ECM i snitt per ko men där var det stopp. Robotarnas kapacitet räckte inte till varken fler kor eller högre produktion per ko, de började bli slitna, driftsäkerheten var låg och de fick lägga mycket egen tid och inköpt arbetskraft för att hålla dem igång.

– Det höll inte längre, vi ville lägga tid på att jobba med driften och djuren, inte maskinerna, och vi vill ha kapacitet att förbättra produktionen. Vi övervägde olika alternativ inför förändringen, bland annat funderade vi på karusell. Vi involverade personalen i diskussionerna för det är viktigt att de trivs. Vi har bra personal som vi vill behålla och de röstade för robot. Närhet till service var mycket viktig för oss och till slut kändes DeLaval och VMS V300 som rätt val för oss. Det ångrar vi inte, berättar Karl.

Förbättringar som uppnåts efter bytet

- Mjölproduktionen har ökat med ytterligare ca 600 kg ECM per ko/år. Inte enbart tack vare robotbyte utan även genom bland annat arbete med avel och foder.
- Det finns fortfarande mycket kapacitet över i robotarna för att öka ännu mer.
- Tidigare behövde ca 8% av korna övervakas vid varje mjölkning, **nu övervakas enbart nykalvade kor.**
- **2,5 heltidstjänster** har sparats in.
- Ingen behöver arbeta flera skift per dag. **Arbetstiden håller sig mellan 07.00-17.00.**
- Det är nu möjligt att planera servicekostnaden i budgetarbetet och att den håller tack vare **serviceavtalet All-Inclusive.**

Strategi att ha luftigt i robotarna

Sven Petterson, säljare på DeLaval som planerade projektet och som nu har gått i pension, rekommenderade familjen att köpa åtta robotar baserat på det antal kor som skulle mjölkas men de tog ändå beslut att köp tio.

– Det var ett strategibeslut helt enkelt, berättar Karl. Vi ville ha luft i systemet. Vi ville ha maximalt 55 kor per robot och fri kotrafik. Det fungerar jättebra, det är aldrig kö eller trängsel vid robotarna. Vi upplever att korna har koll på läget. De håller sig i närheten när det börjar bli dags och så går de dit i sin lunk när de ser att en av de fyra robotarna de har att välja på blir ledig. Det flyter på bra och vi i snitt 2,5 mjölkningar per ko under sommaren och ca 3 under vintern.

Tät utfodring av egenproducerat foder

Nynäs producerar till stor del sitt eget foder och målsättningen är att höja självförsörjandegraden ytterligare. Foderstrategin är att ha en bra fodermix på foderbordet som distribueras 20 gånger per dygn i de stora grupperna. I de mindre grupperna utfodras ca fem gånger per dygn. Alla grupper får kraftfoder i robotarna.

– Täta utfodringar ger mer rörelse i stallet och därmed bättre kotrafik. Vi anlitar DeLavals rådgivare **Helene Westman**. Hon kommer två gånger per år till gården och däremellan hörs vi på telefon. Hon kan gå in och titta hur det går för oss via nätet. Det är ett jättebra stöd, säger Karl.

Väntytan är sällan full. Det går fort att få en plats i roboten när kon vill för det är luft i systemet.

Stallet är 157 meter långt och 39 meter brett. Ingång med kontor ligger i mitten

InService All-Inclusive är en stor lättnad

– **Markus Linderoth** är serviceteknikern som har huvudansvar för vår gård. Eftersom vi har skrivit All-Inclusive-avtal med DeLaval så är det han som sköter våra maskiner och förbrukningsvaror och det fungerar jättebra. Han brukar vara här i snitt en dag per vecka men det varierar utefter behov. Vår arbetssituation har blivit mycket bättre, nu har vi en fungerande verksamhet med trivsel och lugn. Vi kan fokusera på det vi vill jobba med nu. Det är en enorm lättnad både för oss och vår personal, fortsätter Karl.

DeLaval har skött sig riktig bra

Under tre månader förbereddes själva bytet med dragning av el, vatten, luft och kraftfoderledningar. **Peter Andersson** och **Erling Johansson** från installationsavdelningen skötte den biten. När det väl var dags så skedde bytet i tre etapper. Först installerades de två robotarna i de små grupperna. Därefter en stor grupp i taget. Under hela tiden var de gamla robotarna igång så korna kunde mjölkas.

– Vi är mycket nöjda med hur alla inom DeLaval har skött sig. Vi fick gehör för våra önskemål i projekteringen, installationen var mycket proffsig och uppföljningen har fungerat bra. Vi låter som en reklamfilm men vi är verkligen nöjda, säger Karl, Henrik och Anders Gustafsson i munnen på varandra och skrattar.

Korna kommer ut bakom robotarna och går tillbaka till liggbåsen genom korridoren. Det blir i snitt 2,5 mjölkningar per ko och dygn på sommaren och 3 på vintrarna.

Magnus och Emelie med barnen Elvira och Jonathan.

Fakta om

MELLBY BACKEGÅRD

Reftele, Småland

Ägare: Magnus Johansson och Emelie Berggren
Antal kor: ca 160 mjölkande, 180 årskor
Avkastning: 12 035 kg ECM
Anläggning: Tre stycken VMS, två Classic och en V300

Nytt kalvstall i gammalt mjölkstall

Emelie och Magnus på Mellby Backgård hade både ett gammalt mjölkstall för mycket och ett bra kalvstall för lite. Med hjälp av **Håkan Åberg** från DeLaval är nu båda problemen lösta. Det gamla mjölkstallet blev ett luftigt och välplanerat kalvstall för upp till 36 kalvar.

Mellby Backgård har varit robotgård i tio år. För arton månader sedan utökade Magnus och Emelie sin mjölkning med ytterligare en mjölkingsrobot, en DeLaval VMS™ V300. Utökningen genererar naturligtvis fler kalvar som behöver tas om hand.

Äldre byggnad kom till användning

I det gamla mjölkstallet fanns redan en bra kalvbox. På den resterande ytan gick det efter ombyggnad att bygga upp ytterligare fem boxar som består av avskiljningsväggar och grindar från DeLaval samt spalt framför foderbordet. Det gick dock inte att gräva ur tillräckligt för att skapa djupströbäddar vilket innebär att boxarna måste städas ganska ofta. Det var viktigt för familjen att få ett lättarbetat kalvstall. Skiljeväggarna byggdes därför i sektioner som också är grindar.

När det är dags att städa ur boxarna viks väggarna och stänger in kalvarna framme vid foderkrubban den stund det tar att mocka ur och lägga på fräsch halm. Sommartid blir det gjort en gång i veckan för att minimera antalet flugor och på vinter blir det kanske en gång varannan vecka.

Viktigt med ett torrt klimat i kalvstallet

– Det är ett varmt stall som har en mycket bra ventilation, det är inte fuktigt alls och jag upplever att kalvarna mår mycket bra här. En annan fördel med ett varmt stall är att vattnet inte fryser, tycker Magnus.

Utfodring med napphink och kalvtaxi

Vi valde att utfodra kalvarna i napphinkar som vi fyller på med vår mjölktaxi. Det går snabbt och fungerar bra.

Förprovnigen var det som tog längs tid

Håkan Åberg från DeLaval var behjälplig diskutera lösningar och att ta fram de ritningar och priser som behövdes för att familjen skulle kunna ta ställning till projektet.
– När jag sedan väl tog beslutet att bygga så gick det fort. Det var i februari jag bestämde mig och det stod klart i mitten av juli. Det som tog längst tid var förprovnigen, den fick vi vänta åtta veckor på. Men när det var klart så gick bygget mycket snabbt, berättar Magnus

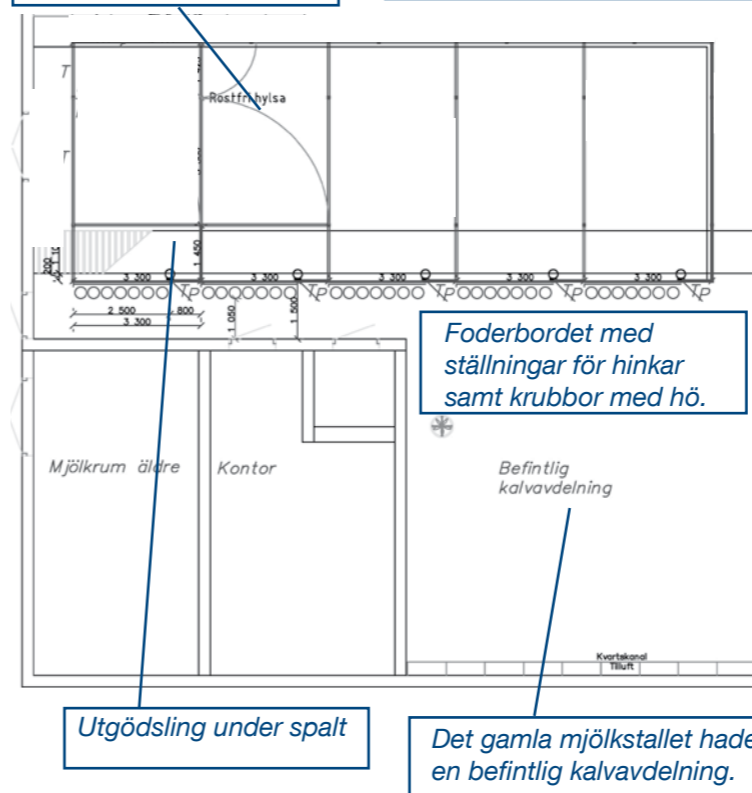
– Det är positivt att kunna utnyttja befintliga utrymmen på gården till att utveckla verksamheten. Vi fick till ett riktigt bra kalvstall till en rimlig kostnad, tycker Magnus.

Två tredjedelar av boxarnas sidoväggar är grindar som kan stänga in kalvarna vid foderbordet när boxarna ska rengöras.

Här visas radien för hur väggen kan vikas in när boxen ska rengöras

Fem nya rymliga kalvboxar byggdes där tandemstallet stått tidigare.

Det gamla mjölkstallet hade redan en befintlig kalvavdelning.

Fakta om inredningen

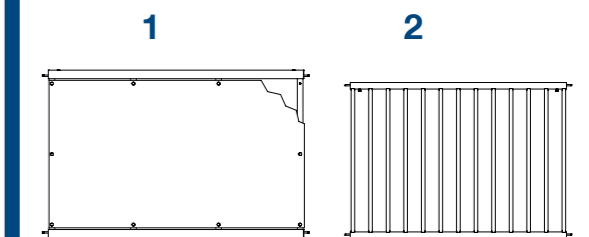
Skiljeväggar PW2

DeLaval skiljevägg PW2 är en stabil och praktiskt inredning som tillverkas i höghållfasthetsstål vilket gör dem lätta att manövrera tack vare den lägre vikten men den har en mycket robust konstruktion. Som standard skruvas väggarna fast vid stolpbeslagen men de kan även utrustas med låsfunktion när du vill kunna öppna väggarna och så har Magnus och Emelie valt att ha det på sin gård.

1. Skiljevägg PW2 med skiva

Här på Mellby Backgård har de valt att använda DeLaval skiljevägg PW2 med plywoodskiva som baseras på en stark ram. Ramen är uppbyggd av 2" rör ovan och nedan och med 40x20 mm rektangulära rör i varje ände. Höjden är 1165 mm. PW2 finns i två olika versioner.

1. Med förmonterad plywoodskiva (15 mm)
2. Med plywoodskiva (15 mm). Skivan är inte monterad och kan skäras till i rätt längd och monteras på gården.

2. Skiljevägg PW2 med rör

Det går även att få skiljevägg PW2 med rör. Fyllnadsrören ger en öppen lösning med god översikt i ladugården och god luftcirkulation. När du använder PW2 har djuren på båda sidor av väggen god kontakt med varandra.

(Se exempel från gården Klippan på sidan 27)

DeLaval distriktssäljare i området

Håkan Åberg

Telefon:
0706-719 323
E-post:
hakan.berg@delaval.com

"Med DeLaval RePro™ ligger vi steget före!"

Gården Rosan har en extra anställd i stallet, funktionen DeLaval RePro™ i mjölkkningsroboten DeLaval VMS™ V300 arbetar med brunstövervakning dygnet runt och levererar en automatisk semineringslista.

Gården Rosan i Eksjö tog ett stort steg framåt i verksamheten för ett år sedan då de tog i bruk sin nybyggda stallbyggnad. Korna flyttade från det uppbyggda stallet till lösdriftsstallet med en DeLaval VMS™ V300 och all kokomfort en mjölkko kan önska sig. En riktig omställning som var välkommen för både kor och personal.

Strax efter uppstarten av sin VMS V300 fick Krister Johansson höra om möjligheten att uppgradera till VMS V310, en uppgradering som bland annat skulle sköta brunstkollen åt honom. Han blev genast intresserad av detta; tänk att inte längre behöva springa ner till stallet för en brunstrunda efter att man duschat och ätit middag! Att dessutom kunna känna sig säker på att inte missa någon brunst, tack vare att den inbyggda RePro-funktionen i VMS V310 även hittar de tysta brunsterna genom att analysera progesteronet i mjölken, kändes mycket lockande.

Förutom att hitta brunster har Krister och sonen Edwin sett flera andra fördelar med V310. – Vi hittar kastningar snabbare än tidigare och det är kanske den största besparingen man kan få. Korna har även blivit snabbare dräktiga efter kalvning och antalet dagar i mjölk har därmed sjunkit per laktation. Vi har också kunnat identifiera cystor hos korna, samt kvarbliven efterbörd. Veterinären har snabbare kunnat behandla korna och de har kommit igång med sin brunstcykel som vanligt igen, berättar Edwin.

Krister och Edwin Johansson med RePro™ kassetten som byts en gång i månaden.

Kassetten med provstickorna är enkel att byta i DeLaval VMS V310.

Smidig uppstart

Uppstarten av V310 gick smidigt på gården Rosan, trots att den var bland de första enheterna som installerades. Utrustningen som krävs för funktionen RePro är ungefär i samma storlek som en mikrovågsugn och placeras innanför dörren till VMS-kabinetten. Den är enkel att komma åt för service och det är lätt att fylla på förbrukningsvaror.

– Hos oss håller kassetten med progesteronstickor i en dryg månad och det är enkelt för mig att byta ut den då DelPro säger till, konstaterar Krister.

Han och Edwin är mycket nöjda med det engagemang och den support de fått under hela projektets gång av Lars Karlsson, distriktssäljare på DeLaval. Vid uppstarten gjorde även servicetekniker Per Olov Jonsson och rådgivare Mats Fellbrandt ett bra jobb. Det har gjort att de enkelt kommit igång med användningen av DelPro Farm Manager och de rapporter som ska kontrolleras dagligen.

Nöjda med övrig utrustning

Utanför den nya stallbyggnaden i den gamla foderladan står den vertikala mixern på 22 kubik. Placeringen och storleken av mixern har säkrat möjligheten att eventuellt utvidga stallbyggnaden i framtiden. Mixern körs en gång per dag och arbetet med att förbereda mixen tar maximalt en timme från dörr till dörr. Från mixern går fodret till bandfoderfordelaren, den i sin tur körs 12 gånger per dygn för att kunna utfodra lite åt gången men ofta. På foderbordet finns ett foderbordsskydd som gör att ytan hålls väldigt hygienisk och det är enkelt att sopa rent.

Även utgödslingen får tummen upp. Hydrauliska utgödslingen med DM600-skrapan är robust och ger ett bra skrapresultat. Den håller gångarna rena och i kombination med gummimattan i gångarna är halkrisken liten och klövhälsan bra.

Lösdriftsstallet med en DeLaval VMS™ V300, bandfoderfordelare, hydraulisk utgödsling DM, liggbås CC1800 samt gummimatta i både båsen och i gångarna.

Fakta om

ROSAN
Eksjö, Småland

Ägare: Krister Johansson
Antal kor: 60 mjölkande
Anläggning: VMS V310

När man sedan lyfter blicken mot taket ser man den stora fläkten DeLaval DDF1200 som varit en stor lättnad i sommarhettan.

– Vi funderar på att kanske ta in en till fläkt och placera den längre in i stallet, då skulle vi få det ännu svalare här inne, konstaterar Krister och Edwin.

Steket före

Efter att ha använt sin V310 i över 6 månader kan Krister och Edwin konstatera att de alltid ligger steget före.

– Det känns som att vi har en extra anställd i stallet som håller koll på korna och vi vet vilka kor vi ska titta på då vi får brunstlarm, säger Edwin.

Krister planerar att gå kurs i gårdssemin för att kunna inseminera sina kor själv. Genom att kunna seminera korna även på eftermiddagen och kvällen hoppas han kunna öka antalet dräktiga kor, då man kan pricka tidpunkten för brunsten ännu bättre.

DeLaval
distriktssäljare
i området

Lars Karlsson
Telefon: 070-631 2315
E-post: larsE.karlsson@delaval.com

Ökad livslängd för lönsam mjölkproduktion

För att du ska få kontroll över kornas livslängd behöver du harmoni mellan många olika aspekter av din verksamhet, allt från driftsledning, utfodring, kokomfort, proaktiv hälsostyrning till reproduktions- och avelsprogram.

Livslängden handlar inte om att förlänga en kos liv på obestämd tid, men det handlar om att uppnå en produktiv livstidsavkastning. Detta innebär att se till att processerna (eller så många som möjligt) är på plats, och att gårdens förutsättningar är optimerade, för att leverera en hög mjölkavkastning och samtidigt minska utslagningen av kor. Först då är det möjligt att maximera lönsamheten.

En mängd forskning har gjorts med målet att komma fram till vad som är det ideala antalet laktationer per ko, många av dem redovisar olika budskap. På DeLaval tror vi inte att det finns ett enda rätt svar. Det beror på att det finns så många variabler att det helt enkelt inte är samma som gäller för alla gårdar. Men vi är dock övertygade om att det finns en god chans att de flesta mjölkgårdar kommer att tjäna på att öka antalet laktationer per ko – något som kan uppnås med små åtgärder och steg, så länge de är de rätta.

Kokomfort, viktigt för kornas livslängd

Bekväma liggytor för vila och idissling

Om dina kor har tillräckligt med utrymme för vila, och en bekväm och hygienisk plats att ligga på, kommer de att svara mer positivt på ladugårdsmiljön och varandra. Inredningen måste ge tillräckligt utrymme för en ko att ligga ner, ställa sig upp och vila, utan risk för skada eller stress. Detta fungerar oftast bäst när liggplatsen kompletteras med ett bogstöd.

Lättillgängligt vatten av hög kvalitet

För varje liter mjölk som produceras behöver en ko dricka minst tre liter vatten. För högpresterande kor som innebär det 150 liter vatten om dagen - minskas mängden vatten så minskas mängden mjölk en ko producerar. Därför är det mycket viktigt att se till att vatten är lättillgängligt i rätt kvantitet för alla dina kor.

Gångytor för säkra frimodiga steg

Dina kor ska kunna gå så naturligt som möjligt - långa säkra steg med huvudet rakt upp - när de är inomhus. Detta kan vara svårt på betonggolv, som ofta är våta och hala, smutsiga, hårda och grova. Den typen av golv gör att klövarna utsätts för onödig stress och kan vara en stor bidragande faktor till hälta i besättningen - en kostsam och tidskrävande hälsofråga.

Att kombinera effektiva, halkfria golvbeläggningar eller mattor med effektiv utgödsling och proaktiv klövskötsel, till exempel klövbad och regelbunden verkning, kan i princip utrota klövrelaterade problem.

En annan viktig aspekt på kokomforten och förmågan att röra sig naturligt, är själva klövhälsan. Läs mer om hur du förbättrar klövhälsan på sidan 20-21.

Rena och hygieniska foderbord

Utfodring är ett av de viktigaste och mest kostsamma områdena av din verksamhet. Men oavsett hur väl du planerar för detta kan ditt arbete gå till spillo om dina kor inte kan komma åt fodret effektivt eller om foderbordet inte hålls rent. Högproducerande kor äter så ofta som 12 gånger per dag. De behöver ha det bekvämt, därför kan utfodringsbås göra hela skillnaden.

Svalt och skönt stallklimat

Dina kor tycker om svala temperaturer. När det blir varmare än 22 °C i ladugården börjar de använda sina krafter för att kyla ner sig i stället för att producera mjölk. Om luftkvaliteten i ladugården är dålig, kan din mjölk kvalitet påverkas negativt. En lösning är att installera kylfläktar som kyler korna under den varma årstiden.

Ryktborste för välbefinnande och bättre kotrafik

En frihängande ryktborste som är monterad på rätt plats kan hjälpa kotrafiken genom att de vägleder korna genom ladugården. Den kan också användas för att minska konkurrensen mellan kor runt vattenkar och foderbord.

Andra positiva effekter av borsten är minskad arbetstid, eftersom korna inte behöver borstas manuellt, förbättrad blodcirkulationen hos kon och minskat antal skador eftersom korna inte längre behöver klia sig mot vassa objekt runt om i ladugården. Men det mest påtagliga är nog att den ökar mjölkproduktionen och minskar risken för klinisk mastit.

"Snabba spengummi- byten är bara en bonus med Evanza, det är hur bra de är att mjölka med som är det bästa!"

På Skottorps säteri mjölkas 500 kor tre gånger varje dag och mjölkarna arbetar i pass om sju timmar. Då är arbetsverktygen viktiga. Andrzej har mjölkat i 14 år på Skottorp där de har använt mjölkningsorganet Evanza en längre tid. Han vill inte byta tillbaka till det gamla och inte hans kollegor heller.

Många fördelar med Evanza

– Det bästa med Evanza är att det blir mycket mindre luftinsläpp under mjölkningen och att de är så mycket lättare att arbeta med. Det är naturligtvis också fantastiskt att det är så enkelt att byta spengummikassetterna men det är faktiskt bara en bonus, de andra fördelarna är ännu mer värda, säger Monika Andersson, förman på Skottorps Säteri.

– Vi var testgård för Evanza i tre år, berättar Monika ladugårdsförman på Skottorp. Det var en intressant tid, vi hade många från DeLaval på besök på gården och vi fick vara uppmärksamma på vad som hände och spara allt som gick sönder för det skulle analyseras noga.

Fakta
om

SKOTTORPS SÄTERI AB
Laholm, Halland

Ägare: Familjen Gunnarsson
Antal kor: 500 mjölkande
Avkastning: 39 kg/ko/dygn
Areal
Anläggning: Parallellstall

Vikten av att byta spengummi i tid

– Något vi lärde oss under testperioden är vikten av att byta spengummi i tid. Som testgård var det ett krav att vi bytte dem enligt reglerna och jag såg att det påverkade djurhälsan positivt. Innan testerna kunde det hända att vi inte prioriterade spengummibyttena och att det drog lite över tiden men idag låter jag det inte hända. Det är så viktigt att allt är helt och fungerar bra, säger Monika.

– Nu har det gått sex månader sedan testerna avslutades och det var självklart att fortsätta med Evanza. Mjölkarna är så nöjda med Evanza att de övertalade oss att köpa in dem till vår andra gård där vi mjölkar 120 kor, avslutar Monika.

PROVA DU MED!
Vi har Evanza-
organ för utlåning för
dig med grop eller
karusell.
Fråga din
servicetekniker!

ELMIA LANTBRUK
INNOVATION AWARD
— GULD 2020 —

**Evanza
vann GULD på
Elmia
Innovation
Award 2020**

"Den är bra,
den är
jättejättebra!"

"Evanza är jättebra!
Evanza-organet
är lätt att hantera
och det blir trevligt

att mjölka. Det ligger bra i handen.
Vi har kvar några mjölkningsorgan för
spannmjölkning och då märker man
verkligen skillnaden.
De som mjölkar vill gärna ha Evanza där
också. Evanza är så trevlig att mjölka med,
det tycker vi alla. Att det går snabbt att byta
kassetter jämfört med spengummin, det
tycker vi egentligen är mer av en bonus.
Liksom det faktum att det är mycket färre
kor som läcker luft."
Christina Winblad
Womtorp, Eskilstuna

Andrzej Wcisto (t.v.) har mjölkat korna på Skottorp i 14 år och han tycker att Evanza underlättar arbetet. Med på bilden är även Emma Bergelin (mitten) som arbetar med djurhälsa och semin och Monika Andersson, förman (t.h.).

Vår nya stjärna!
DeLaval Evanza™

Ägare: Peter och Kristina Larsson

Antal kor: 250 mjölkande

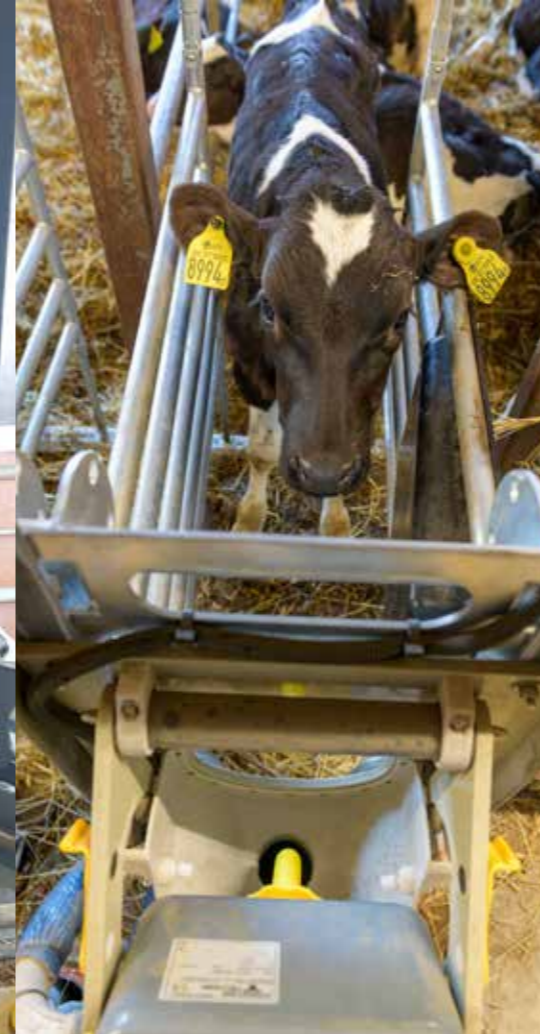
Avkastning: 10 500 ECM

Anläggning: VMS Classic

Kalvuppfödning:

550 årskalvar

Investering: Kalvamma CF1000S med hygienbox

Nya kalvammor med hygienbox på Furumossens lantbruk

Peter och Kristina Larsson bedriver mjölkproduktion på sin gård Furumossen som ligger vid Hässleholm. De blev bland de första i Sverige att köpa DeLaval kalvammor med hygienboxar, något som de tycker har lyft för kalvuppfödningen på gården. Kalvarna har nu en fantastisk tillväxt och mår mycket bra.

Kristina berättar att de kontaktade DeLaval's säljare Johan Lindholm hösten 2019 eftersom deras gamla kalvstall började bli slitet och omodernt. De funderade dessutom på att utöka kapaciteten eftersom de fått ett erbjudande att ta hand om ca 300 kalvar från en stor gård i närheten. Ihop med de 250 egna årskalvarna skulle det bli totalt 550 årskalvar.

Tillsammans med DeLaval's säljare Johan Lindholm så började de planera en ombyggnad och utökning av det befintliga kalvstallet.

– När vi påbörjade projektet tillsammans med Johan Lindholm så var vi tydliga med att vårt fokus är en bra kalvhälsa samt att stallet måste vara hygieniskt och lättarbetat med effektiva dagliga rutiner, berättar Kristina.

Planering gav effektiva arbetsrutiner

En åtgärd blev att bygga ett loft ovanför ammorna där man kan lagra strö vilket gör att de dagliga rutinerna som att ströa och utfodra grovfoder bli både enkla och effektiva.

En annan viktig förbättring blev att dra fram vatten och en spolslang för att enkelt kunna sköta de dagliga rengöringsrutinerna i kalvstallet. Det finns också möjligheter att tvätta händerna för att minska risken för att sprida smitta mellan kalvarna när de hanteras. En funktion som sparar tid är att kalvammorna kalibrerar alla foder automatiskt varje dag.

– Alla förbättringar har gjort att vi idag klarar de dagliga rutinerna på nästan halva tiden jämfört med hur det var i det gamla stallet trots att antalet djur har mer än fördubblats, berättar Peter.

Ammor som klarar individuell utfodring

För att klara utökningen i kalvstallet så har Peter och Kristina investerat i två stycken DeLaval kalvamma CF1000S med Quattro pumpar vilket gör att alla kalvar i stallet kan dricka samtidigt utan något avbrott i utfodringen.

– Vi valde att köpa ammor som klarar både pulver och färskmjölk för att kunna utnyttja den mjölk som avskiljs från robotarna. Mjölken pumpas från avskiljningen direkt till en mindre kyltank som står i kalvstallet, där kyls den ned direkt för att inte riskera att få bakterietillväxt. Kylning är en av nycklarna för att få en bra kvalitet på mjölken som ska utfodras till kalvarna, alternativet är att syra eller pastörisera den men det var inte ett alternativ för oss, berättar Kristina.

De nya ammorna med utfodrings-systemet "40 fit" gjorde att gården kunde börja med intensivutfodring av kalvarna. Tack vare "40 fit" kan kalven dricka max 2-2,5 liter mjölk per gång vilket motsvarar en yngre kalvs storlek på löpmagen. Men efter två timmar har kalven hunnit smälta maten och då kan den dricka igen om den vill, på så sätt så tas varje kalvs individuella behov och möjlighet till tillväxt tillvara lika väl som de fysiologiska begränsningarna respekteras.

Den nya hygienboxen har värdefulla funktioner

Med den nya Hygienbox-lösningen så går det att diska ammorna och nappstationerna automatiskt upp till fyra gånger per dygn. Det går att välja vilken diskmetod man vill använda, om det ska vara växeldisk (alkali eller syra) varannan gång eller alkalisk med syradisk efter ett antal diskningar.

För att säkerställa att kalvarna inte får i sig skölvatten så startar och avslutas alltid disken med att man spolar igenom vatten i nappen. Hygienboxen har också en sprayfunktion som sprayar vatten på nappens utsida efter att kalven har druckit och på så sätt så spolas det mesta av föregående kalvs saliv bort och risken för smitta mellan kalvarna minskar väsentligt.

Med Hygienboxen så finns också en förbättrad inlärningsfunktion som gör att kalven automatiskt belönas med en lite portion mjölk när de kommer in i foderstationen för att lära sig. För att få en bra översikt så finns även möjligheten att koppla upp sig på kalvamma via smart telefon, en läsplatta eller via dator. Här kan man se larm, hur kalvarna dricker, flytta djur till olika grupper osv.
– Vi har helt enkelt bättre koll nu och våra kalvar växer otroligt bra, avslutar Kristina.

DeLaval distrikts-säljare i området

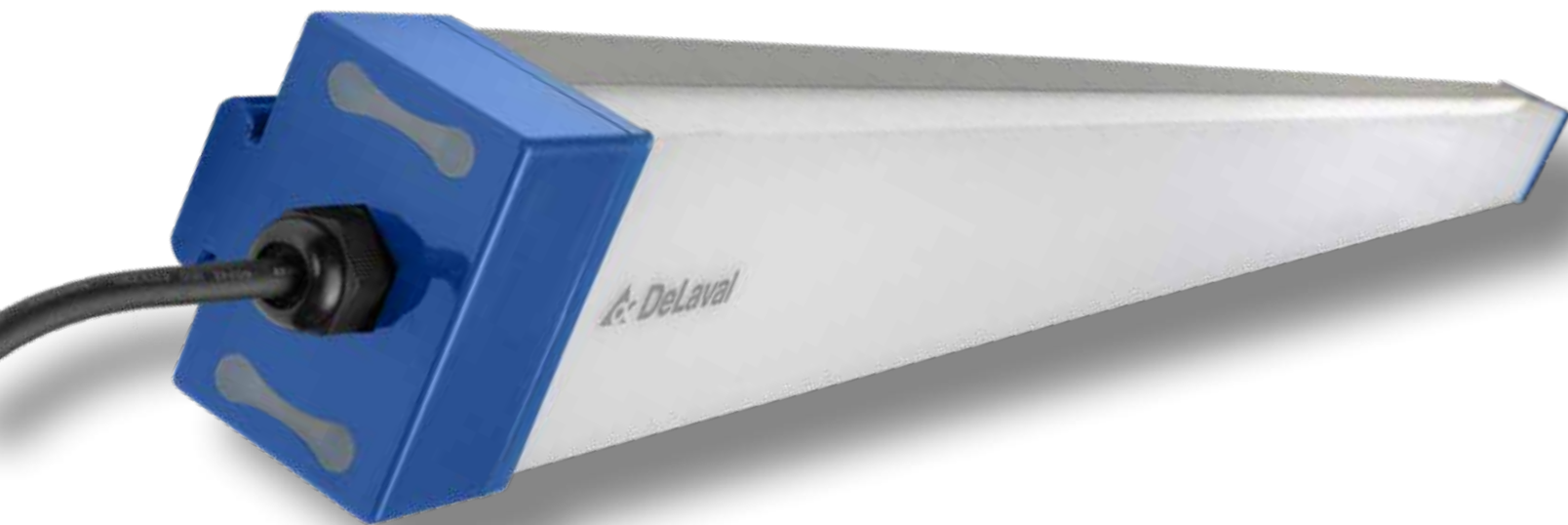
Johan Lindholm är kontaktperson för DeLaval i området.
Telefon: 072-524 17 18
E-post: johan.lindholm@delaval.com

De största fördelarna med Furumossens nya kalvstall enligt Kristina:

- Fantastiskt bra tillväxt
- Enkelt att lära kalvarna dricka
- Mycket mer lättskött
- Färre larm

Renoverade stallar i nytt ljus!

DeLaval har en ny belysningsarmatur. Det är en LED-armatur för stallar med lägre takhöjd. Vi har besökt lantbrukare utanför Vetlanda där Lars Karlsson är DeLaval representant. Lars är lite av specialist när det gäller att bygga om och renovera gamla uppbundna stallar till kött djurstallar. De kunderna som nyligen har byggt och renoverat har också installerat LED-armaturen LL3000.

**DeLaval distrikts-
säljare i området**

Lars Karlsson.
Telefon: 070-631 2315
E-post:
LarsE.karlsson
@delaval.com

Amkostall på Skede Klockaregård

Kåre Henningsson ska snart ta sitt nyrenoverade stall i drift där det snart kommer att flytta in 10 amkor och tjur samt givetvis kalvar. Renoveringen började i januari och stallet har inretts med nya liggbås CC1800 liggbås samt gummimatta CR20. I de öppna rännorna finns det ny utgödsling Delta Master. – Det var min granne, Tomas Forsberg, som tipsade mig om att Lars Karlsson på DeLaval är duktig på att planera ombyggnader till kött djurstall. Tomas jobbar som snickare på Medlövs bygg och jag har anlitat honom vid renoveringen av ladugården. Jag är mycket nöjd med resultatet, säger Kåre.

LED belysning ger behagligt ljus

– Lars tipsade tidigt om att det fanns en ny ljusarmatur som han rekommendera att jag skulle installera, fortsätter Kåre. Vi har 10 stycken armaturer i stallet. De ger ett oerhört bra ljus, det blir som dagsljus inne i stallet. Dessutom var installationen enkel. De följer med smarta fästen så det är lätt att vinkla armaturen och få ljuset på rätt plats. Några armaturer fungerar som nattbelysning och de styr vi med tidur, avslutar Kåre.

Kött djurstall på Mellby Haga gård

Urban Andersson med sonen Axel har ett kött djurstall för ca 90 djur. Djuren går i boxar på spalt. Det är ett ombyggt stall som tidigare var för uppbundna mjölkkor. Urban startade uppfödningen 2006 med uppbundna tjurar.

Hösten 2019 började renoveringen av stallet som till slut fick en inredning på totalt 16 spaltboxar.

– Jag hade fått ett tips om att Lars på DeLaval var kunnig på planering. Vi fick kontakt och diskuterade fram en lösning, berättar Urban.

LED-belysningen minskar elförbrukningen

– Lars demonstrerade en LED armatur och det såg bra ut så vi planerade med den i stallet, fortsätter Urban.

– Det är 16 stycken armaturer, och när man kommer in i stallet på kvällen är det som dagsljus, säger Axel.

– Jag ser redan på elräkningen att förbrukningen har minskat, de drar ju lite ström, berättar Urban.

– Och det är även mindre flugskit på lamporna de blir ju inte varma och drar därför inte flugor till sig, inflikar Axel.

– Vi är nöjda med armaturen, de ger ett bra ljus, var enkla att montera och drar mindre ström, avslutar Urban.

Klövhälsan i fokus!

Kor behöver äta, vila, dricka och mjölkas tillräckligt ofta och länge och i rätt tid, på olika platser i stallet, för att upprätthålla en hög och jämn mjölkproduktion. Därför är det så viktigt att korna i din besättning har lätt för att förflytta sig och har god klövhälsa och friska klövar. Det ska vara rent, halkfritt och bekvämt. Men det är också viktigt med klövbadd som desinficerar kornas klövar minst en gång per vecka.

Så här säger gårdar som klövdesinficerar med EasyStride:

Marcus Norling Instruktor/Skyddsombud Stiernhööks gymnasiet, Karin Lundin, ladugårdsförman på Stiernhööks gymnasiet Rättviks Skoljordbruk AB, Rättvik
Skolan har 74 mjölkkor i VMS-system

– Klövhälsan har blivit mycket bättre sedan vi började använda klövbadd med EasyStride två gånger i veckan. Tidigare hade vi ganska många kor med eksem, men nu är det bara någon enstaka med klövproblem och som behöver bandage. Vi använde förut kopparsulfat, men pulvret dammar och det är inte bra för luftvägarna. Säckarna är också tunga. Det är faktiskt en arbetsmiljörisk! Nu köper vi EasyStride i fat om 200 liter med pump och det är mycket enklare att använda. Vi såg även en ekonomisk vinning i att köpa större mängd. Vi är klart nöjda med resultatet!

Odensviholm Mjolk AB, Odensviholm
Stefan och Karin Löwenborg samt Fredrik Svensson (Karinns bror).
Gården har karusell med robot med 24 platser, ca 550 mjölkande kor

– Vi har fått betydligt bättre klövhälsa sedan vi började använda de automatiska klövbadderna med HC40 klövsåpa för rengöring och EasyStride för desinfektion av klövarna. Vi har färre kor med digital dermatit och färre limax som behöver bandageras. Men det tog säkert ett år innan vi såg resultat. Klövhälsa är ett långsiktigt, kontinuerligt arbete. Det är skönt att slippa blanda själv. Med automatiska klövbadd blir det mycket bättre kontinuitet. Det påverkar klövhälsa positivt.

10 gyllene regler för klövdesinfektion

En tydlig checklista säkerställer att rutiner görs på samma sätt varje gång.

Vi har tagit fram en bildserie som hjälper dig att se hur du kan börja arbeta med klövhälsan i ditt stall.

Klövproblem kan vara svåra att upptäcka, åtminstone innan de börjar påverka mjölkproduktionen. Att desinficerande klövarna minst 1 gång/vecka är grunden. Nyckeln är en plan och ett långsiktigt arbete med uppföljning, för god klövhälsa. Klövhälsa tar tid. Räkna med minst 3 månader och ofta uppemot ett år innan man ser tydliga positiva resultat. Men klövåkommorna kommer att minska. Bli inte förvånad om även juverhälsan förbättras och mjölkproduktionen ökar. Detta är en kortversion av "Femstegsplan för att kontrollera digital dermatit, DD" framtagen av bl.a. Christer Bergsten, Institutionen för biosystem och teknologi, SLU.

Steg 1 - Håll smittan från gården

Undvik att föra in djur utifrån. Ta bara in från gårdar utan DD-historik (kontrollera klövvårdsrapporterna). Kontrollera de nya djuren. Ha koll på utställningsdjuren! Sanera utrustning inkl. klövvårdsutrustning som kommer utifrån. Besökare ska använda rena kläder & stövlar.

Steg 2 - Minimera smittspridningen mellan djur

Maximera kokomforten

Minska kornas exponeringen för gödsel, se till att gångar och underlag är torra och rena, särskilt områden med frekvent kotrafik (t. ex framför foderstationer eller områden med vatten, utgång till bete osv). Se till att utgödslingssystem (skrapor, robotar, utrustning) inte kan skada korna. Minimera perioder när korna står och väntar (t.ex före mjölkning). Gångytorna får inte ha gropar eller ojämnheter och inga hala ytor. Se till att korna inte behöver trängas. Se till att ventilationen är bra.

Undvik smitta mellan kor

Undvik att flytta utrustning, gödsel eller djur mellan grupper och separera smittade kor. Rengör och sanera klövutrustning mellan kor och kom ihåg att byta handskar efter behandling av kor. Tänk också på att datorn och telefonen kan sprida smitta. Tvätta händerna!

Steg 3 - Tidig identifiering, registrering och behandling av klöveksem vid hälta eller i samband med klövvård

Observera dagligen om det finns kor som är halt eller har synliga klövproblem. Behandla genast alla sår. Upprätta behandlingsprotokoll med klövspecialister (veterinär/klövverkare). Rengör klövarna innan behandling. Använd bara produkter som är godkända eller vetenskapligt bevisade, och enligt anvisningarna. Bandagera gärna efter sårbehandling, utan att skada, och byt bandage enligt rekommendationen.

Registrera kor med hälta, klövskador och typ av behandling. Upprätta klövverkningsprotokoll med din klövverkare. Använd med fördel ICAR Claw Health Atlas för att registrera klövproblem. Håll koll på djurgrupper som är i riskzon. Överväg utslagning av kroniskt infekterade djur.

Steg 4 - Håll klövarna rena och desinficera med klövbadd för att förebygga DD

Anpassa frekvensen beroende på infektionsnivå. Desinficera minst en gång per vecka; se de 10 gyllene reglerna för klövdesinfektion.

Var noga med klövbaddets konstruktion:

1. Klövbaddet ska ge minst två dopp av de bakre klövarna (ca 3 m lång).
2. Klövbaddet ska ha bästa placering för att optimera koflödet.
3. Klövbaddet ska vara tillräckligt djupt för att täcka lättklövarna.
4. Det ska vara konstruerat och placerat så korna inte kan gå med ena foten utanför badet.
5. Lätt att fylla, tömma och lätt att hålla rent
6. Överväg ett automatiserat klövbadd för att förenkla byte och rengöring.

Steg 5 - Sätt upp lång- och kortsiktiga mål för klövhälsa och FÖLJ UPP

Se över omfattning och utbredning av DD-skador regelbundet. Fastställ mål för gården (Key Performance Indicators –KPI). Jämför dina resultat med andra besättningar.

Här är några exempel på indikatorer och åtgärder:

- Antal DD-kor med smärta per 100 kor
- Kor utan DD-skador per 100 kor
- Skilj mellan kor som ännu inte är botade och kor med nya skador
- Antal kor som behandlas för DD/100 kor
- Definera förändringar i praktiken
- Följ upp och justera mål och kontroll-åtgärder.
- Utbilda personal på klövhälsa, att identifiera sårskador och engagera personalen i målsättning.

Ny utfodring ger bättre tillväxt

Jonas och Johanna Copland

är unga lantbrukare som satsar på gården de köpte för tre år sedan. De driver en växande köttproduktion och satsade nyligen på ett modernt utfodrings-system från DeLaval.

– De fördelar vi ser med vår nya utfodringsanläggning är bland annat kortare arbetstid, mindre spill och bättre tillväxt hos djuren. Vi räknar nu med att djuren ska gå upp i klassificering, berättar Jonas Copland.

Ny foderanläggning kortade arbetstiden

Jonas och Johanna Copland på gården Björnerud bedriver köttproduktion med ca 200 djur. Den nya foderanläggningen, som består av en DeLaval mixer på 22 kubik, en transportör som levererar foder till bandfoderfordelare som distribuerar fodret ut till djuren, samt en transportör som fyller en traktorskopa som de kör foder med till några djur i en annan byggnad.

Installationen ser de både som en direkt förbättring av den nuvarande verksamheten och en investering för framtiden.

– Vi utfodrar nu tre gånger per dag istället för två och ändå lägger jag nu två timmar mindre på utfodringen per dag. Det är en stor lättnad att kunna lägga den tiden på andra arbetsuppgifter, speciellt när det är mycket att göra ute på fälten, berättar Jonas.

Möjligt att ha ytterligare 15 årskalvar

– Det nya sättet vi utfodrar gör dessutom att djuren äter mycket bättre. De äter mer av det mixade fodret än vad de gjorde av det foder som vi använde tidigare och det blir mycket mindre spill. Vi ser också att de får bättre hull. Vi räknar med att de ska få en bättre klassificering på slakteriet framöver. Den ökade tillväxten gör att vi kan ha ytterligare ca 15 kalvar i stallet på årsbasis och det är mycket positivt, fortsätter Jonas.

Säkrare arbetsmiljö

Johanna är särskilt nöjd med hur utfodringsystemet förbättrat säkerheten i arbetet.

– Att gå in till djuren och skrapa liggbås och gångar innebär alltid en viss risk. Nu ser vi till att sköta stallsysslorna den tid vi startar utfodringen för då lockas de flesta djuren till foderbordet och det gör att vi kan rengöra båsen på ett mycket säkrare sätt. Det känns jättebra, berättar Johanna.

Projektet gick smidigt

Jonas och Johanna tog kontakt med Jan-Erik Ström från DeLaval på hösten 2019 och i januari tog familjen beslut att skriva kontrakt. Under mars månad skedde installationen. Stolparna från den gamla rälshängda balrivaren kunde användas att installera bandfoderfordelaren på.

Foderköket består av en 22 kubiks mixer med en transportör som levererar foder till bandfoderutfodringen samt en transportör som används till att fylla foder i traktorskopa som sedan körs till djur i ett annat stall.

Hela installationsarbetet gick smidigt. Bandfoderbandet monterades i sektioner som lyftes upp ett i taget. Det hela tog en vecka och kunde göras medan djuren var i stallet.

Möjligheter att växa finns

– Vi ser att många mjölkproducenter i området vill bli av med sina små tjurkalvar så fort som möjligt. Vi funderar på att bygga ännu ett stall. Vår nya foderanläggning räcker till att försörja det stallet med. Det känns bra att det finns utrymme att växa med investeringen vi redan gjort, avslutar Jonas.

Fakta om

Björnerud

Frändefors, Dalsland

Ägare: Jonas och Johanna Copland

Antal djur: ca 200 årskalvar på Björnerud och 150 på annan gård

Areal: 300 ha varav 100 är eko

Investering:

Utfodringsanläggning med mixer och bandfoderfordelare

Gödselseparering på gården

- praktiskt och lönsamt

Gödselseparatorn har installerats i en upphöjd kontainer. Den fasta delen samlas på betongplattan under och Christian hämtar det för att ströa liggbåsen.

Fakta om

Gunnarsbergs Ekolantbruk
Frändefors, Dalaland

Ägare: Christian Håkansson
Antal djur: 150 dikor
Areal: ca 300 ha åker och beten
Investering: Gödselseparator

– Jag räknar hem investeringen i gödselseparatorn snabbt genom att jag slipper hantera halm eftersom jag ströar med den fasta delen. Jag kan ströa så frikostigt att jag inte behöver ha mattor i båsen heller, berättar Christer Håkansson som har en ekologisk dikobesättning på totalt 300 djur.

Stor nytta med egen separator

Christian Håkansson på Gunnarsbergs Ekolantbruk var intresserad av att köpa in en egen separator för att kunna separera mer regelbundet men han var inte beredd att bygga en ny gödselsbrunn speciellt för den lösa fraktionen.

DeLaval hade lösningen

Christian kom i kontakt med Jan-Erik Ström från DeLaval och efter diskussioner med specialister inom området erbjöds Christian en lösning som lät den lösa fraktionen gå tillbaka till den stora gödselbrunnen efter separeringen. Separatoren installerades i en upphöjd kontainer. Där kan den hållas uppvärmd på vintern och den fasta delen faller ner på en betongplatta. Planen är att bygga ett tak över den platsen för att den inte ska påverkas av regn och snö.

Fördelarna med att separera gödslet

Christian ser fördelar med att separera på gården:

Fördel med den fasta delen:

– Den fasta delen använder jag som strö. Jag ströar mycket mer än vad jag skulle ha gjort om jag hade köpt annan typ av strö. Jag behöver inte ha mattor i båsen. Det tjocka lagret strö är nog för att djuren ska ha en bra benhälsa och jag kan byta det ofta och hålla det hygieniskt, berättar Christian.

Fördel med den lösa delen:

– Det flytande gödslet är lättare att sprida och rinner ner bättre i jorden eftersom så stor del av fibrerna är borta. Det är också något mer näringsrikt.

En bra investering

– Djuren är ut på somrarna men jag är övertygad om att jag kommer att ha räknat hem investeringen på bara några år trots att den bara används på vintern och dessutom har jag alla fördelar av systemet, jag är nöjd, säger Christian som redan är på gång med nya byggprojekt på gården.

Christian visar hur den fasta delen ser ut.

Inne i kontainern står gödselseparatorn som är utrustad med en aktuator, en elkolv som håller ett jämnt tryck och ger en jämn fast slutprodukt.

Johannes Karlssons (till vänster) får mer utarbete än stallarbete när gården går från mjölk- till köttproduktion. Johan Nordin (till höger) kan fokusera än mer på maskinstationen som han driver utöver gården.

Ett äldre mjölkstall blev ett nytt ungdjursstall

Fakta om

KLIPPAN
Värnamo, Småland

Ägare: Johan Nordin
Anställd: Johannes Karlsson
Antal djur: 450 djur på två olika gårdar
Investering: Inredning och utgödsling

Johan Nordin i Klippan mjölkade 80 uppbundna kor i kortbås fram till april i år men stallet var slitet och en förändring var nödvändig. Eftersom Johan även driver en maskinstation hade han redan funderat en tid på att satsa på en mindre arbetskrävande verksamhet på gården. 2016 hade han byggt ett stall med plats för 200 köttstjurkalvar och han tog därför beslutet att ändra inriktning och satsa helt och hållet på köttproduktion istället för mjölk.

Mycket kunde återanvändas

Beslutet att gå över helt till köttproduktion var lätt att ta eftersom det gamla mjölkstallet med ganska enkla åtgärder kunde byggas om till att rymma 200 yngre kalvar, från två veckors ålder upp till en vikt på ca 400 kg. Därefter flyttas kalvarna till det stall som byggdes 2016.

Det gick att fortsätta använda delar av det gamla stallet, foderbordet är kvar och den gamla utgödslingen i tvärrännorna gick också att behålla. Båsen bilades bort för att ge plats för fällor med spaltgolv.

Det gamla mjölkstallet har nu plats för 200 kalvar i boxar med spaltgolv. Inredningen från DeLaval är stadig med bra grindar som gör det lättarbetat och enkelt att flytta djuren.

– Håkan Åberg från DeLaval ritade upp det hela och sedan anlidade vi byggfirman HNC bygg för betongarbetet och en lokal firma som skruvade ihop inredningen. Jag har inte behövt lägga mycket egen tid. Bygget startade i maj och stod klart i augusti, berättar Johan.

Säker arbetsmiljö

Säkra gångar har planerats in för att göra stallet lättarbetat. Den kraftiga inredningen från DeLaval består av skilje-väggar PW2 med rör som gör att de får en bra översikt över djuren och lätthanterliga grindar gör det lätt att flytta djuren mellan boxarna.

– Arbetstiden i stallet går ner från 3800 arbetstimmar per år till ca 800 och det känns bra, säger Johan.

Bra gångar mellan boxarna underlättar arbetet med att sköta och flytta djuren.

Utan spengummi – ingen mjölk!

Spengummit utgör den viktiga länken mellan ko, människa och maskin vid mjölkningen. Det är genom spengummit som det färdiga livsmedlet mjölk transporteras. Det är spengummit som masserar kons spenar vid mjölkning.

En mjuk och korrekt spenmassage påverkar mjölkflödet. Spengummit ska också kunna hållas så rent och fritt från bakterier som möjligt, det kan annars störa såväl juverhälsa som det färdiga livsmedlet mjölk.

Vad händer om inte spengummin byts enligt DeLaval's rekommendationer?

Gummi är en färskvara. Det påverkas av värme, ljus, luft, kemikalier och av rörelse. Under användning (och även vid lagring) sker en förändring av materialet. Det blir med tiden sprödare och förlorar sin elasticitet. Ozon, som finns naturligt i luften, är aggressivt mot gummi. Det gör att det börjar spricka med små sprickor som först inte kan ses med blotta ögat. I dagligt tal säger man att gummit har torkat och då är materialet helt nedbrutet. Gummi absorberar även vatten och mjölkfett och sväller över tid. Gummit påverkas även av diskmedel. Överdosa aldrig diskmedel för det förstör gummit. Ytan blir matt och i ytsprickorna kan bakterier samlas.

Efter 2500 mjölkningar eller 6 månaders användning sker en tydlig försämring och då är det dags att byta. Det syns alltså inte på själva spengummit när det börjar bli sämre.

Om du märker en positiv skillnad i mjölkflöde och mjölkningstid vid spengummibyte, så har du helt enkelt bytt för sent. Om spengummibytet sker mer sällan än rekommenderat ökar risken för mastit och korna erbjuds en sämre massage och spenbehandling vid mjölkning. Ta hand om dina djur och byt spengummi i tid!

Varför ser nya spengummin smutsiga ut i påsen?

Spengummin innehåller vax för att skydda dem från luftens angrepp under lagring. Vaxet kryper ut till ytan skyddar gummit. Äpplen skyddar sig själva med samma teknik, skalet innehåller lite vax.

Vad innehåller ett spengummi egentligen?

Utgångspunkten är naturligt gummi, dvs kaoutchouk, som tappas från gummiträd. Gummit blandas sedan med flera olika tillsatser för att ge rätt slitstyrka, draghållfasthet, lagringsstabilitet, rätt mjölkningsegenskaper osv för att fungera optimalt som ett slitstarkt och bekvämt spengummi i stallmiljö. Självklart är spengummit godkänt för kontakt med livsmedel.

Har du pratat om spengummi med Alma Eriksson?

Alma Eriksson är den person du får tala med om du har frågor om spengummin eller ditt abonnemang GummiDirekt. Här får du en presentation av personen bakom rösten.

Alma Eriksson, 28 år, bor i Eskilstuna. Utbildad Husdjursagronom. Jobbar som innesäljare med webbutik och GummiDirekt på DeLaval sedan augusti 2019.

Det jag tycker är det bästa med att arbeta på DeLaval

Det bästa med att jobba på DeLaval är helt klart alla engagerade kollegor och lantbrukare som jag har daglig kontakt med. Där vi alla jobbar på olika vis men med det gemensamma målet att bibehålla ett hållbart svenskt lantbruk. Det tycker jag är inspirerande att se och vara en del av!

Jag tycker att det är jätteroligt att prata med kunder

För mig är alla samtal jag har med kunder det som knyter mitt dagliga arbete till verkligheten. För det är ju våra kunders upplevelser och åsikter som är kvittot på att det jag och vi på DeLaval gör är bra, så att få prata med våra kunder tycker jag är väldigt roligt och stimulerande. Sen är ju våra kunder väldigt trevliga också, så att få hjälpa till och underlätta i deras vardag blir man ju glad av!

Spengummi och slang är faktiskt intressant

Spengummi och slang är en otroligt viktig del i våra kunders mjölkkanläggning, då det är dessa detaljer som är i direktkontakt med mjölken och därför mycket viktiga för hygien och mjölkens kvalitet. Det är därför otroligt viktigt att man har rätt spengummi och slang, som passar korna och anläggningen, så kunderna har bästa möjliga förutsättningar att producera mjölk av god kvalitet.

Frågor jag ofta får av kunder och vad jag svarar dem

Vilket spengummi är bäst?

I DeLaval's sortiment finns många olika spengummin, och det kan därför kännas svårt att hitta rätt. Det som avgör vilket spengummi som passar bäst är vilken typ av mjölkningsanläggning gården har samt besättningens genomsnittliga spenstorleken.

Jag har så få kor, så jag behöver väl inte byta spengummi så ofta?

Viktigt att komma ihåg är att gummi är en färskvara. Vi rekommenderar byte efter 2500 mjölkningar eller 6 månader, beroende på vad som kommer först.

Mina bästa tips när det gäller spengummi

- 1) Kom ihåg att anpassa årsförbrukningen av spengummi om du minskar eller ökar antalet kor i besättningen
- 2) Håll er till bytesintervallet 2500 mjölkningar. Även om spengummit fortfarande ser bra ut så bildas mikroskopiska sprickor där bakterier trivs.
- 3) Förvara spengummi och slang svalt och mörkt så åldras de långsammare
- 4) För dig med VMS! Ha en extra uppsättning spenkoppar hemma så kan du förbereda spengummibytet i förväg!

GummiDirekt
Gummileveranser direkt hem till dig

GummiDirekt, vad är det?

Regelbundna gummileveranser via GummiDirekt:

- leveranser 2 ggr/år, vår och höst
- 35-40% rabatt
- ingen bindningstid

Har du frågor eller vill gå med i GummiDirekt?

Ring eller maila oss på nedan kontaktuppgifter:

Tel: 08- 550 295 17

mail: gummidirekt@delaval.com

Van webbutikskund tycker till om DeLavals nya webbutik

Karin Eriksson på Ingarps Lantbruk AB, som ligger söder om Eksjö, har varit kund i DeLavals webbutik sedan 2008. Nu när DeLaval har lanserat en ny uppdaterad webbutik så frågar vi Karin hur hon upplever den nya webbutiken och svaret var:

"Lättare att hitta och mer övergripligt. Första gången jag öppnade webbutiken så fick jag naturligtvis leta runt, men det var snabbt övergående."

Det är Karin, Stefan och sonen Johan som driver Ingarps Lantbruk AB. Verksamheten är mjölk- och köttproduktion. 190 kor som mjölkas 3 ggr/dygn i ett DeLaval parallellstall. Det finns även 75 dikor. Just nu håller gården på att utöka och bygger för ökad uppfödningen av ungnöt. Det ska bli plats för en uppfödning av ca 350 ungnöt. Företaget har mycket naturliga beten så det passar bra med betande kött djur.

Karins argument varför de köpt varor ifrån DeLaval webbutik det är bland annat att det är lätt att beställa löpande, det är säkra leveranser och relativt snabba leveranser. Upp emot 10 gånger om året gör Karin beställning och köper då ungefär samma produkter.

En ny funktion i nya webbutiken är att man som kund kan se om produkt finns i lager när man beställer. Ett exempel just för tillfället är att extra långa mjölkarhandskar tillfälligt är slut (beroende på att sjukvården i Europa har upptäckt att detta är en användbar kvalitetshandske). Karin tyckte att funktionen "finns i lager" var bra att se direkt i webbutiken eftersom hon kan välja att köpa en alternativ produkt om hon ser att något inte finns i lager.

– Tur att jag köpt hem ett lager av extra lång mjölkarhandske. Den gummihandsken kombinerat med era mjölkarärmarna, som går nedanför gummihandsken, det gör att jag är torr om ärmarna när jag mjölkar, berättar Karin.

Handla när det passar dig i DeLaval webbutik

- Faktura med 30 dagar netto
- Fri frakt hem till gården vid köp för mer än 3.000 kr (exkl moms).
- Snabba leveranser inom 2-5 arbetsdagar
- Besök www.delaval.com

Vi hälsar dig välkommen till DeLavals webbutik

Har du frågor om produkter i DeLaval webbutik? Kontakta någon av oss

Jan Pettersson
jan.pettersson@delaval.com
070-566 26 20

Alma Eriksson
alma.eriksson@delaval.com
070-960 35 41

Vid övriga frågor om orderläggning eller inloggning, kontakta vår kundservice.

Ring: 08-550 295 00

Maila: orderservice.sverige@delaval.com

Frågor vi ofta får om webbutiken

Jag har aldrig handlat i DeLaval webbutik tidigare, hur gör jag?

Klicka på symbolen i högra hörnet, välj registrera nytt konto och fyll i alla uppgifter. Har du ett kundnummer hos DeLaval sedan tidigare, känns detta igen med hjälp av momsregistreringsnumret du fyller i, i annat fall skapas ett nytt kundnummer. Du är nu inloggad och kan börja handla!

Jag har handlat i er förra webbutik, varför funkar inte mina inloggningsuppgifter i den nya?

I vår nya webbutik loggar man in med sin mailadress och ett eget valt lösenord. Har du handlat i vår förra webbutik behöver du därför återställa och skapa ett nytt lösenord innan du loggar in första gången.

Klicka på och sedan **Glömt ditt lösenord**. Fyll i din mailadress du har registrerad hos oss och klicka på **Återställ**.

Följ instruktionerna på mailet som du får skickat till dig för att skapa ett lösenord.

Var hittar jag reservdelar?

Under fliken **"Handla"** på vår sida hittar du en rubrik som heter Reservdelar. Här finner du de allra flesta reservdelar du kan behöva till din utrustning, indelade i flera underkategorier. Vet du artikelnumret går det även bra att söka på det i sökrutan högst upp på sidan.

När det är kampanj, får jag rabatt vid köp i webbutiken?

Ja, det får du! Högst upp på sidan under fliken **"Handla"** ser du våra aktuella kampanjer för varje månad. Här ser du även det rabatterade priset tydligt i röd text.

Kan jag skicka min beställning till en annan adress än den som är kopplat till mitt konto?

I dagsläget så fungerar det tyvärr inte. Det är en funktion vi på DeLaval jobbar med att få till och hoppas se att den dyker upp i webbutiken inom kort.

Tills dess, ring eller maila in din beställning till oss så hjälper vi dig att skicka den till rätt adress!

DeLaval plastram – perfekt som kant till djupströbäddar

Stark barriär med stort användningsområde, skapar en stabil ram där en kant behövs utan att man behöver gjuta. Finns i två versioner:

- **För kant mot skrapgång. Förankras med expanderbult. Gjord för att tåla belastningar från gödselskrapor och gödselrobotar.**
- **För kant mot djupströbädd. Kapas, borras och bultas fast utefter behov.**

Kant mot skrapgång

Kommer i färdigkapade längder med spår. Spåren länkas samman så man får en slät skarv. Klarar alla rännbredder och rännlängder. Kan även användas för att skapa djupa liggbås på slätt betonggolv. Rundade kanter ger bekvämlighet för kon. Unik design du bara hittar hos DeLaval.

Kant mot djupströbädd

Mjuk avrundad kant. Materialet är lätt att bearbeta för varje ändamål. Kommer i tremeterslängder utan borrhål, välj mellan tre olika höjder. Lämplig att användas i t.ex. kalvningsboxar eller kalvboxar.

DeLaval plastram är kompakt, robust och har lång livslängd, sju års erfarenhet av användning på mjölkgårdar.

Miljövänlig

DeLaval plastram tål oljor, saltlösningar, syror, och saltvatten. Betong får vattenmärken över tid och flagnar. Gjutning av betong är tungt och kräver formar vilket är både tids- och arbetskrävande. DeLaval plastram är lätt att montera, flagnar inte och absorberar inget vatten. Plastramen är gjord av återvunnen plast som producerats utan konserveringsmedel vilket gör den till ett bra miljövänligt alternativ till betongkanter.

Vill du inte ha reklamutskick från DeLaval? Du får detta utskick därför att du har ett kundnummer hos oss och är markerad som mjölkproducent. Om du inte längre vill att vi skickar kampanjblad, tidningen Stalltipset eller eventuella andra reklamutskick till dig så kan du enkelt skicka ett e-postmeddelande till sverige.info@delaval.com och ange det kundnummer som står ovanför din adress. Vi markerar då att du inte vill ha utskick. Om du har slutat med djur kan vi ta bort ditt kundnummer helt om du så önskar.